

คำสั่งกรมตุลาการ
ที่ ๑๖๓/๒๕๖๓

เรื่อง มาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตประพฤติมิชอบของกรมตุลาการ

เพื่อให้เป็นไปตามประกาศ เรื่อง ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ด้านการปรับสมดุล และพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ ในข้อ ๔.๖ ที่กำหนดให้ภาครัฐมีความโปร่งใส ปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ ทุกภาคส่วนร่วมต่อต้านการทุจริต ภาครัฐมีการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลและหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในทุกระดับ โดยเฉพาะการสร้างวัฒนธรรมแยกแยะประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวมของบุคลากรภาครัฐให้เกิดขึ้น รวมทั้งสร้างจิตสำนึกและค่านิยมให้ทุกภาคส่วนตื่นตัวและละอายต่อการทุจริตประพฤติมิชอบทุกรูปแบบ และเพื่อให้มาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตประพฤติมิชอบ ในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตุลาการและการบริหารงานของกรมตุลาการเป็นไปด้วยความเรียบร้อย เหมาะสม มีประสิทธิภาพ และปกป้องภาพลักษณ์ของกรมตุลาการ รวมทั้งเป็นไปตามกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการ กรมตุลาการ กระทรวงการคลัง พ.ศ. ๒๕๖๒

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕ ประมวลระเบียบปฏิบัติ ตุลาการ พ.ศ. ๒๕๖๐ ข้อ ๙ ๐๖ ๐๕ ๐๔ และระเบียบกรมตุลาการว่าด้วยการจัดสรรเงินค่าธรรมเนียม ตุลาการ พ.ศ. ๒๕๖๐ จึงมีคำสั่งต่อไปนี้

๑. ให้ยกเลิกคำสั่งกรมตุลาการ ที่ ๗๐/๒๕๖๐ เรื่อง มาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหา การทุจริตประพฤติมิชอบของกรมตุลาการ ลงวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๐

๒. ในคำสั่งนี้

“เจ้าหน้าที่ตุลาการ” หมายความว่า ข้าราชการ พนักงานราชการ ลูกจ้างประจำและลูกจ้าง ชั่วคราวของกรมตุลาการ

“ทุจริตประพฤติมิชอบ” หมายความว่า ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยทุจริต ตามมาตรา ๘๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ และปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติ ใดๆในตำแหน่งหรือหน้าที่ หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติใดๆในพฤติการณ์ที่อาจทำให้ผู้อื่นเชื่อว่า มีตำแหน่งหรือหน้าที่ ทั้งที่ตนมิได้มีตำแหน่งหรือหน้าที่นั้น หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่ ทั้งนี้ เพื่อแสวงหา ประโยชน์ที่มีควรได้โดยชอบสำหรับตนเองหรือผู้อื่น หรือกระทำการอันเป็นความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรมตามประมวลกฎหมายอาญาหรือตามกฎหมายอื่น ตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑

/“ผู้บังคับบัญชา”...

“ผู้บังคับบัญชา” หมายความว่า รองอธิบดี ผู้อำนวยการกอง ผู้อำนวยการสำนักงาน ผู้อำนวยการกลุ่ม ผู้อำนวยการศูนย์ ผู้เชี่ยวชาญ นายด่านศุลกากร หัวหน้าหน่วยงานที่ปรึกษาศุลกากร ในต่างประเทศ หัวหน้าหน่วยงานที่จัดตั้งขึ้นเป็นการภายในขึ้นตรงต่ออธิบดี ที่ปรึกษา หรือรองอธิบดี โดยคำสั่งกรมศุลกากร ผู้อำนวยการส่วน หัวหน้าฝ่าย/กลุ่ม/ด่าน/งาน และให้หมายความรวมถึง ข้าราชการ ที่ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าศูนย์ หัวหน้าหน่วย หัวหน้าชุด หรือหัวหน้าหน่วยงานที่มีชื่อเรียกอย่างอื่น ซึ่งมีความหมายทำนองเดียวกัน และข้าราชการที่ปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้บังคับบัญชา โดยได้รับการแต่งตั้งด้วย

หมวด ๑

มาตรการกรณีเจ้าหน้าที่ปฏิบัติหน้าที่ส่อไปในทางทุจริตประพฤติมิชอบ หรือปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริตประพฤติมิชอบ หรือประมาทเลินเล่อโดยไม่มีเจตนาทุจริต

๓. เจ้าหน้าที่ศุลกากรจะถูกดำเนินการตามหลักเกณฑ์ตามคำสั่งนี้ เมื่อได้ตรวจสอบข้อเท็จจริง หรือพิจารณาในเบื้องต้นแล้วปรากฏข้อเท็จจริงที่พอเชื่อได้ว่า ปฏิบัติหน้าที่ทุจริตประพฤติมิชอบโดยปรากฏ พยานหลักฐานชัดเจน ปฏิบัติหน้าที่ส่อไปในทางทุจริตประพฤติมิชอบ หรือประมาทเลินเล่อโดยไม่มีเจตนาทุจริต

๔. กรณีปรากฏชัดเจนว่า มีเจ้าหน้าที่ปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริตประพฤติมิชอบ หรือไม่ปรากฏชัดเจน แต่มีพฤติการณ์ส่อไปในทางทุจริตประพฤติมิชอบหรือเสียหายต่อภาพลักษณ์ของกรมศุลกากร หรือปฏิบัติหน้าที่ โดยประมาทเลินเล่อแต่ไม่มีเจตนาทุจริต ให้หน่วยงานศุลกากรผู้ตรวจพบความผิดหรือจับกุมตามกฎหมาย ว่าด้วยศุลกากรเป็นผู้มีหน้าที่ตรวจสอบข้อเท็จจริงและพิจารณาว่า มีเจ้าหน้าที่ผู้ใดเกี่ยวข้องและมีเจ้าหน้าที่ผู้ใด ปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริตประพฤติมิชอบ หรือไม่ปรากฏชัดเจนแต่มีพฤติการณ์ส่อไปในทางทุจริตประพฤติมิชอบ หรือเสียหายต่อภาพลักษณ์ของกรมศุลกากร หรือปฏิบัติหน้าที่โดยประมาทเลินเล่อแต่ไม่มีเจตนาทุจริต และให้จัดทำรายงานดังนี้

๔.๑ แจ้งข้อเท็จจริงเบื้องต้นให้อธิบดีทราบภายใน ๒๔ ชั่วโมง นับแต่เวลาที่ตรวจพบความผิด หรือจับกุม

๔.๒ รายงานเป็นลายลักษณ์อักษรให้อธิบดีทราบ ผ่านผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้น ภายใน ๓ วัน นับแต่เวลาที่ตรวจพบความผิดหรือจับกุม ตามแบบแนบท้ายคำสั่งนี้

ในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้บังคับบัญชาหรือกลุ่มคุ้มครองและส่งเสริมจริยธรรม กองบริหาร ทรัพยากรบุคคล หากปรากฏข้อเท็จจริงตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้บังคับบัญชาหรือกลุ่มคุ้มครองและส่งเสริมจริยธรรม กองบริหารทรัพยากรบุคคล มีหน้าที่ตรวจสอบข้อเท็จจริงหรือพิจารณาในเบื้องต้นและรายงานข้อเท็จจริงดังกล่าว โดยถือปฏิบัติตามวรรคหนึ่งโดยอนุโลม เว้นแต่มีการดำเนินการตามวรรคหนึ่งแล้ว

ในกรณีที่ส่วนราชการอื่นเป็นผู้ตรวจพบความผิดหรือจับกุมตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากร ให้หน่วยงานของพื้นที่เกิดเหตุหรือหน่วยงานที่ได้รับแจ้ง เป็นผู้ที่มีหน้าที่ตรวจสอบข้อเท็จจริงหรือพิจารณา ในเบื้องต้นและรายงานข้อเท็จจริง โดยถือปฏิบัติตามวรรคหนึ่งโดยอนุโลม

/๕. กรณี...

๕. กรณีปรากฏชัดแจ้งว่ามีเจ้าหน้าที่ปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริตประพฤตินิยมชอบ อธิปไตยหรือผู้ได้รับมอบหมายจะสั่งการให้ส่วนวินัยและความรับผิดชอบทางละเมิด กองบริหารทรัพยากรบุคคล เสนอคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรง พร้อมเสนอสั่งพักราชการเจ้าหน้าที่ตุลาการดังกล่าวในคราวเดียวกัน และให้ส่งเรื่องเข้าคณะกรรมการตุลาการเพื่อพิจารณาว่าจะส่งเรื่องให้สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) หรือสำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (ป.ป.ท.) หรือสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ป.ป.ง.) หรือไม่ ตามควรแก่กรณี

๖. กรณีไม่ปรากฏชัดแจ้งแต่มีพฤติการณ์ส่อไปในทางทุจริตประพฤตินิยมชอบหรือเสียหายต่อภาพลักษณ์ของกรมตุลาการ อธิปไตยหรือผู้ได้รับมอบหมายจะสั่งการให้ส่วนบริหารงานบุคคล กองบริหารทรัพยากรบุคคล เสนอคำสั่งให้ย้ายเจ้าหน้าที่ผู้ส่อไปในทางทุจริตประจำที่สำนักงานเลขานุการกรม ภายใน ๒๔ ชั่วโมงนับแต่วันที่เจ้าหน้าที่ตุลาการดังกล่าวรับทราบคำสั่ง โดยให้สำนักงานเลขานุการกรมมอบหมายงานให้เจ้าหน้าที่ผู้ส่อไปในทางทุจริตและติดตามประเมินผลงานด้วย พร้อมทั้งให้มีคำสั่งงดสิทธิประโยชน์และค่าตอบแทน ได้แก่ การปฏิบัติงานล่วงเวลานับแต่เดือนที่มีคำสั่งเป็นต้นไป การจัดสรรค่าตอบแทนประเภทรายเดือนจากเงินค่าธรรมเนียมตุลาการนับแต่เดือนที่มีคำสั่งเป็นต้นไป และการจัดสรรค่าตอบแทนประเภทเงินรางวัล (โบนัส) จากค่าธรรมเนียมตุลาการในรอบครึ่งปีที่มีคำสั่งแก่เจ้าหน้าที่ตุลาการดังกล่าวจนกว่ากรมตุลาการจะมีคำสั่งเปลี่ยนแปลง และให้ส่วนวินัยและความรับผิดชอบทางละเมิด กองบริหารทรัพยากรบุคคล เสนอคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริงหรือคณะกรรมการสอบสวนเพื่อดำเนินการทางวินัยกับเจ้าหน้าที่ตุลาการดังกล่าวต่อไป

๗. กรณีปฏิบัติหน้าที่โดยประมาทเลินเล่อแต่ไม่มีเจตนาทุจริต อธิปไตยหรือผู้ได้รับมอบหมายจะสั่งการให้ส่วนบริหารงานบุคคล กองบริหารทรัพยากรบุคคล เสนอคำสั่งให้ย้ายเจ้าหน้าที่ผู้ส่อไปในทางทุจริตประจำที่สำนักงานเลขานุการกรม ภายใน ๒๔ ชั่วโมง นับแต่วันที่เจ้าหน้าที่ตุลาการดังกล่าวรับทราบคำสั่งและให้ส่วนวินัยและความรับผิดชอบทางละเมิด กองบริหารทรัพยากรบุคคล เสนอคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริงหรือคณะกรรมการสอบสวนเพื่อดำเนินการทางวินัยกับเจ้าหน้าที่ตุลาการดังกล่าวต่อไป

๘. ให้หัวหน้าส่วนราชการระดับกอง สำนักงาน กลุ่ม ศูนย์ และด้านตุลาการทุกแห่ง ตรวจสอบ และรายงานความประพฤติของเจ้าหน้าที่ตุลาการที่อยู่ใต้บังคับบัญชาว่ามีการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริตประพฤตินิยมชอบ หรือมีพฤติการณ์ส่อไปในทางทุจริตประพฤตินิยมชอบหรือเสียหายต่อภาพลักษณ์ของกรมตุลาการหรือปฏิบัติหน้าที่โดยประมาทเลินเล่อแต่ไม่มีเจตนาทุจริต หรือไม่ ให้กองบริหารทรัพยากรบุคคลทราบทุกรายไต่ถามตามแบบแนบท้ายคำสั่งนี้

๙. ในกรณีที่ผลการสืบสวนสอบสวนปรากฏว่า เจ้าหน้าที่ตุลาการผู้ส่อไปในทางทุจริตนั้นไม่มีความผิดกรมตุลาการจะให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเพื่อพิจารณาเยียวยาความเสียหายจากการงดเบิกเงินสิทธิประโยชน์และค่าตอบแทน ตามข้อ ๖ หากผลการพิจารณาได้ข้อเท็จจริงว่า เจ้าหน้าที่ตุลาการผู้ส่อไปในทางทุจริตนั้นไม่มีความผิดและความบกพร่อง กรมตุลาการจะพิจารณาเยียวยาหรือชดเชยความเสียหายเป็นเงินไม่เกินกว่าที่ได้อัดเบิกเงินสิทธิประโยชน์และค่าตอบแทนไป ทั้งนี้ ต้องมีการปฏิบัติงานซึ่งเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่จะได้รับเงินสิทธิประโยชน์และค่าตอบแทนดังกล่าวด้วย

๑๐. ให้กองบริหารทรัพยากรบุคคลรายงานผลการดำเนินการทางวินัยและความคืบหน้ากรณีเจ้าหน้าที่ตุลาการถูกดำเนินการตามหลักเกณฑ์ตามคำสั่งนี้ต่ออธิบดีเป็นรายเดือน ภายในวันที่ ๗ ของเดือนถัดไป

หมวด ๒

การจัดทำค้ำประกันของผู้บังคับบัญชา

๑๑. ให้ผู้อำนวยการกอง ผู้อำนวยการสำนักงาน ผู้อำนวยการกลุ่ม ผู้อำนวยการศูนย์ นายด่านศุลกากร หัวหน้าหน่วยงานที่ปรึกษาการศุลกากรในต่างประเทศ และหัวหน้าหน่วยงานที่จัดตั้งขึ้นเป็นการภายในชั้นตรงต่ออธิบดี ที่ปรึกษา หรือรองอธิบดี โดยคำสั่งกรมศุลกากร ให้ค้ำประกันเป็นลายลักษณ์อักษรต่ออธิบดี ตามแบบแนบท้ายคำสั่งนี้ และดำเนินการให้ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งเป็นผู้บังคับบัญชาที่อยู่ภายใต้การบังคับบัญชาของตน ให้ค้ำประกันต่ออธิบดีตามแบบแนบท้ายคำสั่งนี้ โดยรวบรวมจัดส่งค้ำประกันดังกล่าวไปยังกองบริหารทรัพยากรบุคคล ภายใน ๑๕ วันทำการ และให้กองบริหารทรัพยากรบุคคลรวบรวมค้ำประกันเสนออธิบดีเพื่อลงนามผู้รับค้ำประกัน

๑๒. กรณีตรวจพบเจ้าหน้าที่ปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริตประพฤติมิชอบ หรือเจ้าหน้าที่ที่มีพฤติการณ์ ส่อไปในทางทุจริตประพฤติมิชอบหรือเสียหายต่อภาพลักษณ์ของกรมศุลกากร หรือปฏิบัติหน้าที่โดยประมาท เลินเล่อแต่ไม่มีเจตนาทุจริต หากปรากฏว่าผู้บังคับบัญชามีได้ควบคุม กำกับ ดูแล และดำเนินมาตรการป้องกัน อย่างเต็มความสามารถเพื่อมิให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชากระทำการทุจริตประพฤติมิชอบ อธิบดีหรือผู้ได้รับ มอบหมายอาจใช้มาตรการทางบริหาร เช่น ว่ากล่าวตักเตือน ให้ย้ายผู้บังคับบัญชาของเจ้าหน้าที่ผู้นั้น ออกจากหน่วยงานที่เกิดเหตุ ฯลฯ ตามที่เห็นสมควร และ/หรือ อาจดำเนินการทางวินัยกับผู้บังคับบัญชา ของเจ้าหน้าที่ผู้นั้น เว้นแต่ผู้บังคับบัญชาของเจ้าหน้าที่ผู้นั้นได้ตรวจพบการกระทำความผิดและเป็นผู้รายงาน การพบเห็นเองเป็นเหตุให้ผู้ใต้บังคับบัญชาถูกดำเนินการตามหมวด ๑

เมื่อมีการใช้มาตรการทางบริหารหรือการดำเนินการทางวินัยกับผู้บังคับบัญชา ให้กองบริหาร ทรัพยากรบุคคลบันทึกลงในแฟ้มประวัติ และรายงานอธิบดีทราบทุกครั้ง หากผลการสืบสวนหรือสอบสวน ปรากฏว่าเจ้าหน้าที่ไม่ได้กระทำความผิด ให้บันทึกข้อมูลลงในประวัติของผู้บังคับบัญชาผู้นั้นด้วย

๑๓. ค้ำประกันของผู้บังคับบัญชาที่ได้ดำเนินการไว้แล้วตามคำสั่ง กรมศุลกากร ที่ ๑๔๖/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๕๓ คำสั่งกรมศุลกากร ที่ ๒๐๓/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๕๓ และ ตามมาตรการการป้องกันการทุจริตประพฤติมิชอบของกรมศุลกากร ให้ถือว่ามิผลใช้ได้ตามคำสั่งนี้

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๒ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๓

๑๙.

(นายกฤษฎา จินะวิจารณ์)
อธิบดีกรมศุลกากร